

OFFENTLIGE UDGIFTER 5. september 2022

Konservatives "produktivitetskrav" koster besparelser på velfærden i milliardklassen

Det Konservative Folkeparti vil indføre såkaldte produktivitetskrav i den offentlige sektor på 0,4 pct. om året. Det vil betyde, at daginstitutioner, social- og ældreområdet, sundhed samt uddannelses- og undervisningsområdet skal finde besparelser på 0,4 pct. om året svarende til samlet 1,4 mia. kr. i 2023, 2,8 mia. kr. i 2024 voksende til 11,1 mia. kr. i 2030.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Sofie Holme Andersen

Cheføkonom

Hovedkonklusioner

- Det Konservative Folkeparti vil indføre såkaldte produktivitetskrav i den offentlige sektor på 0,4 pct. om året. Alene på store udvalgte velfærdsområder vil det koste 11,1 mia. kr. i 2030 set i forhold til i dag.
- Besparelserne vil betyde en rullende sneboldeffekt på alt fra daginstitutioner, social- og ældreområdet, sundhed til uddannelses- og undervisningsområdet. Den samlede besparelse for hvert år vil vokse med cirka 1,4 mia. kr., hvilket betyder besparelser på 4,2 mia. kr. i 2025 som yderligere vil vokse til 11,1 mia. kr. i 2030.
- Besparelser på uddannelses- og undervisningsområdet vil svække kvaliteten af vores uddannelser og undervisning. Det vil betyde mindre vækst og velstand i fremtiden.
- Samlet set vil besparelserne på de store velfærdsområder betyde en forringet offentlig service.

Det Konservative Folkeparti vil indføre såkaldte produktivitetskrav i den offentlige sektor på 0,4 pct. om året.

På udvalgte velfærdsområder svarer Konservatives produktivitetskrav til, at der hvert år skal findes besparelser på 1,4 mia. kr. Det dækker daginstitutioner, social- og ældreområdet, sundhed samt undervisnings- og uddannelsesområdet, altså folkeskoler, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Analysen medtager ikke de planlagte besparelser på den øvrige offentlige sektor, hvilket f.eks. er beskæftigelsesindsatsen samt hele staten inkl. forsvar, politi og retsvæsen.

En sneboldeffekt af besparelser frem mod 2030

Der er tale om en rullende sneboldeffekt. I 2023 skal der findes besparelser på 0,4 pct. svarende til samlet 1,4 mia. kr. I 2024 skal der igen findes besparelser på udvalgte velfærdsområder for yderligere 0,4 pct., som så i alt svarer til 2,8 mia. kr. I 2025 vil der samlet set være blevet sparet 4,2 mia. kr. i forhold til i dag.

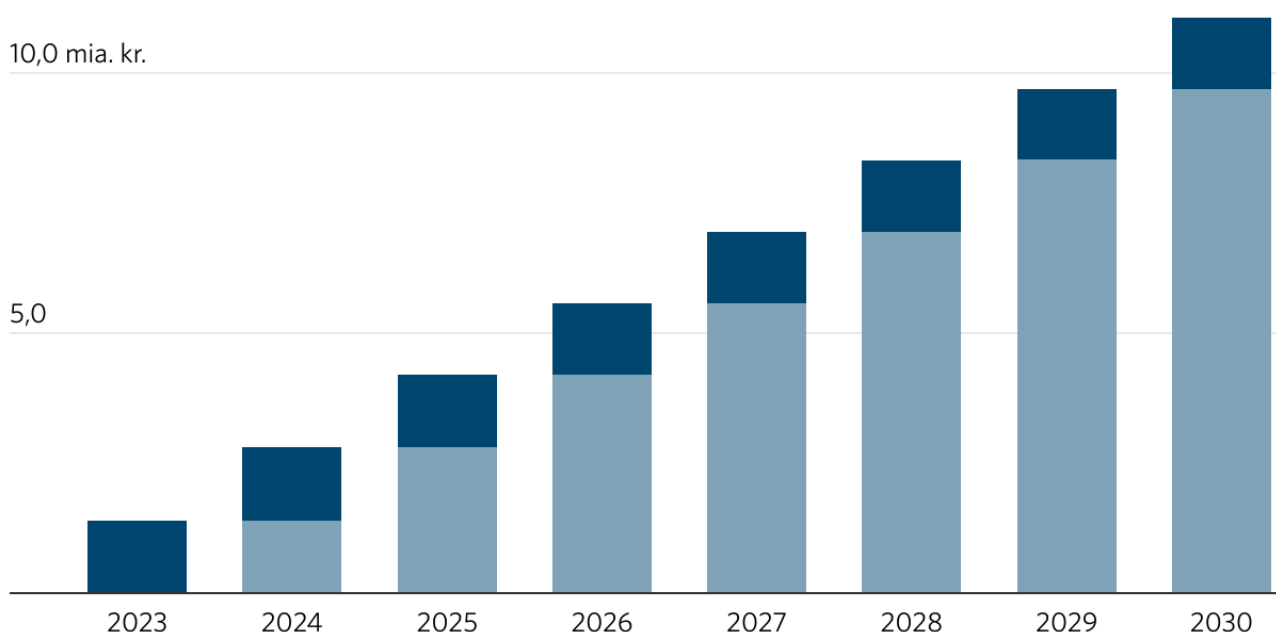
I 2030 vil produktivetskravet have kostet de udvalgte velfærdsinstitutioner 11,1 mia. kr. set i forhold til i dag.

FIGUR

Konservatives produktivetskrav koster over 11 mia. kr. på udvalgte velfærdsområder i 2030

Figuren viser de årlige besparelser som følge af et produktivetskrav på 0,4 pct. målt med virkning fra 2023 (set i forhold til 2022). Omfatter daginstitution, ældre- og socialområdet, sundhed samt uddannelse og undervisning.

■ Besparelser hidtil ■ Årets nye besparelser

Anm.: Opgjort i 2022-priser

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE pba. af FM, UFM og UVM samt Danmarks Statistik.

TABEL 1

Samlede årlige besparelser som følge af produktivitetskrav på 0,4 pct.

Tabellen viser de årlige besparelser som følge af et produktivitetskrav på 0,4 pct. om året målt med virkning fra 2023 (set i forhold til 2022).

Område	Besparelse i mia. kr.							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Daginstitution	0,1	0,2	0,4	0,5	0,6	0,7	0,9	1,0
Ældreområdet	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,4	1,5
Sundhed	0,6	1,2	1,8	2,4	2,9	3,5	4,1	4,7
Socialområdet	0,2	0,3	0,5	0,7	0,8	1,0	1,2	1,3
Uddannelse	0,3	0,6	1,0	1,3	1,6	1,9	2,2	2,5
I alt	1,4	2,8	4,2	5,6	7,0	8,3	9,7	11,1

Anm.: Beløb er i 2022-niveau.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af egne beregninger samt tal fra FM, UFM, UVM og Danmarks Statistik.

Besparelser på uddannelse er velkendte og vil betyde mindre vækst

Nedenfor ses en underopdeling af besparelserne på uddannelses- og undervisningsområdet som følge af de konservatives produktivitetskrav.

TABEL 2

Årlige besparelser på undervisning og uddannelse som følge af produktivitetskrav på 0,4 pct.

Tabellen viser de årlige besparelser som følge af et produktivitetskrav på 0,4 pct. om året målt med virkning fra 2023 (set i forhold til 2022) opdelt på folkeskolen og hoveduddannelsesgrupper.

Område	Besparelse i mia. kr.							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Folkeskolen	0,2	0,4	0,5	0,7	0,9	1,1	1,2	1,4
Ungdomsuddannelser	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7
KVU/MVU	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
LVU	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
I alt	0,3	0,6	1,0	1,3	1,6	1,9	2,2	2,5

Anm.: Udgifter til folkeskolen bygger på tal fra UVM (2021) og omfatter folkeskoler, specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder samt efter- og videreuddannelse i folkeskolen. Udgifter til ungdomsuddannelser bygger på tal fra UVM (2019) fra regnskabstal for 2018. Udgifter til videregående uddannelser bygger på tal fra UFM (2019) og omfatter udgifter til uddannelse for universiteter samt erhvervsakademi og professionsbachelor omfatter regnskabstal for 2018. Beløb er i 2022-niveau.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af egne beregninger samt tal fra UFM og UVM.

Fra 2015 til 2019 var de fleste uddannelsesinstitutioner på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser underlagt et omprioriteringsbidrag på to pct. om året.¹ I 2019 havde uddannelsesinstitutionerne måttet spare cirka tre mia. kr. sammenlignet med situationen i 2015. Dengang kunne flere uddannelsesinstitutioner melde om, at besparelserne gik [ud over kvalitet](#) af deres undervisning. Det konservative Folkeparti vil med deres produktivitetskrav genindføre milliardbesparelser på uddannelser i Danmark – og dermed forværre kvaliteten af undervisningen på landets skoler og uddannelsesinstitutioner.

Det Konservative Folkeparti har fremlagt en plan, hvor de med lavere skat, lavere overførselsindkomst og mindre offentligt forbrug vil skabe vækst og fremgang i Danmark. Det er dog netop gennem uddannelse og opkvalificering, at vi kan skabe vækst og velstand.² Uddannelse giver højere indkomst gennem livet og en øget jobsikkerhed. Det betyder, at både den enkelte og samfundet set over livet tjener millioner på uddannelse.

Besparelser er den helt forkerte vej at gå

Vi ser ind i en udvikling med flere børn og ældre de kommende år. I det lys er det den helt forkerte vej at gå at indføre sparekrav på velfærden. Det vil komme til at betyde en forringet offentlig service. De Konservative skriver i deres plan, at de vil give nogle penge tilbage til velfærden, men under forudsætning af at produktivitetskravene på de 0,4 pct. bliver opfyldt. Bliver produktivitetskravene ikke opfyldt, er der ikke penge nok i De Konservatives udspil til at dække det demografiske træk.

Metode: Sådan har vi gjort

Udgifter til daginstitution, ældre, social og sundhedsområdet er hentet fra Danmarks Statistiks tabel over sociale udgifter. Data er fra 2020. Det er udgifterne i naturalieydelser, der er medtaget. Daginstitution er defineret som daginstitutioner og fritidstilbud. Ældre er defineret som pleje- og botilbud til ældre, aflastning og øvrige hjælpeordninger. Social er defineret som pleje- og botilbud til personer med nedsat funktionsevne, aflastning og øvrige hjælpeordninger, dag- og klubtilbud samt personlig hjælp til børn og unge med nedsat funktionsevne, støtte til aktiviteter til personer med nedsat funktionsevne, botilbud til voksne med særlige sociale problemer samt behandling, aktivitetstilbud og anden hjælp til voksne med særlige sociale problemer. Sundhed er defineret som sygdom og sundhed.

Udgifter til folkeskolen bygger på tal fra UVM (2021) og omfatter folkeskoler, specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder samt efter- og videreuddannelse i folkeskolen. Udgifter til ungdomsuddannelser bygger på tal fra UVM (2019) fra regnskabstal for 2018. Udgifter til videregående uddannelser bygger på tal fra UFM (2019) og omfatter udgifter til uddannelse for universiteter samt erhvervsakademi og professionsbachelor omfatter regnskabstal for 2018.

Alle beløb er i 2022-priser.

-
- 1** https://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_ua_besparelser-i-milliardklassen-paa-uddannelse.pdf
 - 2** <https://www.ae.dk/publikation/2012-06-vaekst-og-velstand-gennem-uddannelse>